

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ พินิจสารจากงานเขียน

เรื่อง เสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง (๒)

ครูผู้สอน ครูฟาริตะห์ เบญญากาจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ พินิจสารจากงานเขียน

เสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

(๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑. พูดอธิบายหลักการอ่านออกเสียงร้อยกรองจากบทประพันธ์แต่ละประเภทได้ถูกต้อง
- ๒. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองสี่อารมณ์จากบทประพันธ์ที่กำหนดได้ถูกต้อง
- ๓. บอกประโยชน์ของการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองจากบทประพันธ์

คำถามชวนคิด

หากเราต้องประเมิน
การอ่านทำนองเสนาะ
ต้องพิจารณาจากสิ่งใด

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่า
ปัญหาสำคัญที่สุดในการอ่าน
บทร้อยกรองคือด้านใด
และแก้ปัญหาได้อย่างไร

กิจกรรม

สื่อเสียง ทำนองเสนาะ

BRE

N

สื่อเสียงใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อคลิปเสียง : พอใจให้สุข

เผยแพร่โดย : เด็กหญิงอมศิลป์ ปราณชาติ

ที่มา: นักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่า
ตัวอย่างการอ่านออกเสียง
มีจุดเด่นที่นักเรียนนำไปใช้ได้
ในเรื่องใดบ้าง

กิจกรรม

อ่านบทประพันธ์

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทประพันธ์ที่ได้รับ แล้วตอบคำถามตามประเด็นต่อไปนี้
 - “บทประพันธ์ที่นักเรียนอ่านข้างต้น มีเนื้อหาเสนออารมณ์ใด”
 - “หากนักเรียนจะต้องอ่านออกเสียงบทร้อยกรองข้างต้น นักเรียนต้องออกเสียงอย่างไร”

บทประพันธ์

มาถึงบางอ้อทวิโสภ
ไอ้สุธาหนาแน่นเป็นแผ่นพื้น
เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็ต้าน
ล้วนหนามเหน็บเจ็บแสบคับแคบใจ

ยามวิโยคยากใจให้สะอื้น
ถึงสี่หมื่นสองแสนทั้งแดนไตร
ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย
เหมือนนกไร้รังเร่อยู่เอยกา

นิราศภูเขาทอง สุนทรภู่

บทประพันธ์

แม้มิได้เป็นดอกกุหลาบหอม
แม้มิได้เป็นจันทร์อันสกา
อันจะเป็นสิ่งใดไม่ประหลาด
ถือสันโดษบำเพ็ญให้เด่นดี

ก็จงยอมเป็นเพียงลดาขาว
จงเป็นดาวดวงแจ่มแอร่มตา
กำเนิดชาติดีทราตามวิถี
ในสิ่งที่เราเป็นเช่นนั้นเทอญ

พอใจให้สุข

บทประพันธ์

จะเจ็บจำไปถึงปรโลก
จะเกิดก็ฟ้ามาตรมตาย

ฤรอยไศกรู้ร้างจางหาย
อย่าหมายว่าจะให้หัวใจ

(อังคาร กัลยาณพงศ์)

กิจกรรม

เล่นะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

คำถามชวนคิด

บทประพันธ์

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมฯ
มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนักเรียนอ่านบทประพันธ์
บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา
แบบร้อยกรอง ๑ ครั้ง
๓. ครูให้นักเรียนฟังการสาธิตการอ่านออกเสียงบทร้อย
กรองบทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา

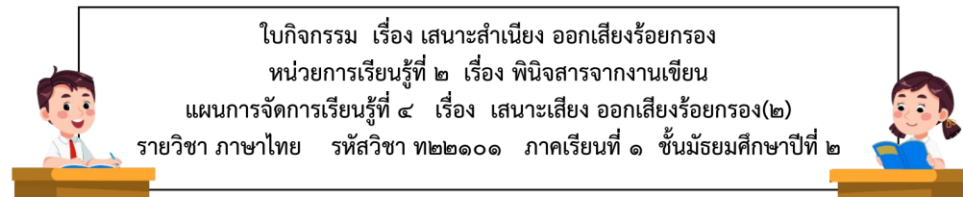

ใบกิจกรรม

เรื่อง เสียงเสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

คำชี้แจง นักเรียนอ่านออกเสียงร้อยกรองบทประพันธ์ ที่กำหนดให้ต่อไปนี้

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศ्वรรรมา

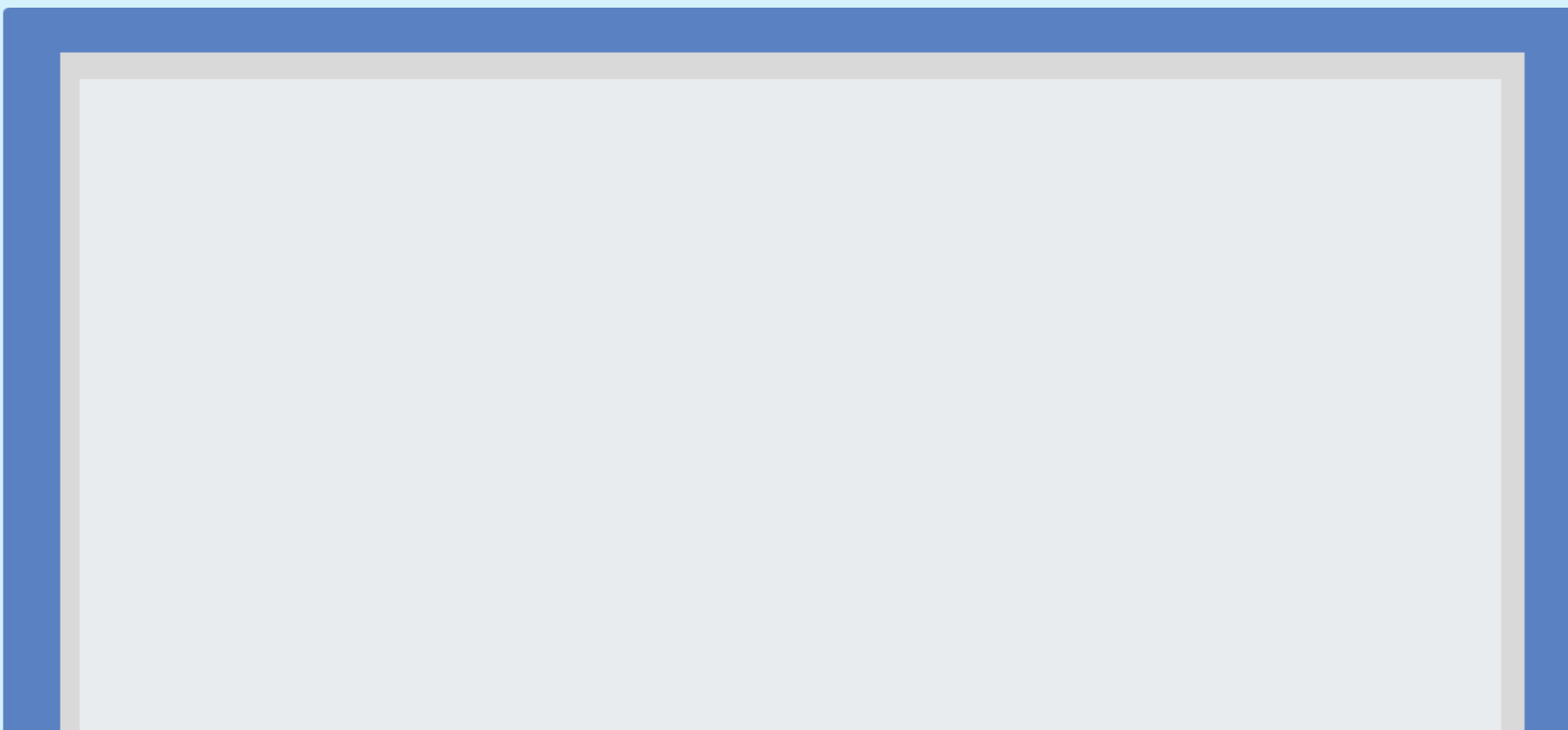
อันชาติใดไร้ศานตสุขสงบ	ต้องมัวรบราญรอนหาพื่อนไม่
ณ ชาตินั้นรชนไม่สนใจ	ในกิจศิลปะวิไลละวางงาม
แต่ชาติใดรุ่งเรืองเมืองสงบ	ว่างการรบรพลอันล้นหลาม
ย่อมจำนงศิลปสง่างาม	เพื่อร่ามเรียงระยัประดับประดา
อันชาติใดไร้ช่างชำนาญศิลป์	เหมือนนารินไร้โฉมบรรโลมสง่า
ใครใครเห็นไม่เป็นที่จำเรียดา	เขาจะพากันเหยยให้อับอาย
ศิลปกรรมนำใจให้สร้างโคก	ช่วยบรรเทาทุกข์ในโลกให้เหือดหาย
จำเรียดาพาใจให้สบาย	อีกร่างกายก็จะพลอยสุขสราญ
แม้ผู้ใดไม่นิยมชมสิ่งงาม	เมื่อถึงยามเศร้าอรุณาสงสาร
เพราะขาดเครื่องระงับดับรำคาญ	โอสถใดจะสมานซึ่งดวงใจ
เพราะการช่างนี้สำคัญอันวิเศษ	ทุกประเทศศานนาทั้งน้อยใหญ่
จึงยกย่องศิลปกรรมนั้นทั่วไป	ศรีวิไลวิลาสดีเป็นศรีเมือง

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่มา: บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศ्वรรรมา หนังสือวรรณคดีจิตรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

กิจกรรมนำเสนอ

ใบกิจกรรม เรื่อง เสียงเสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

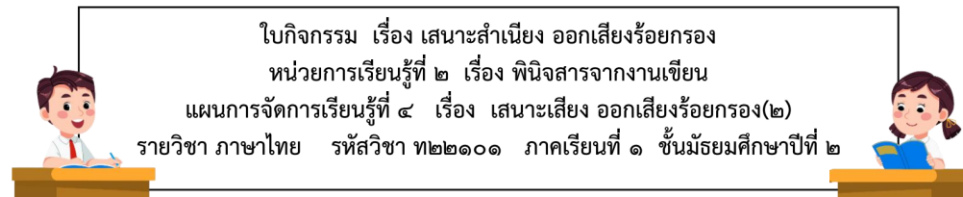

ใบกิจกรรม

เรื่อง เสียงเสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

คำชี้แจง นักเรียนอ่านออกเสียงร้อยกรองบทประพันธ์ ที่กำหนดให้ต่อไปนี้

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศ्वรามา

อันชาติใดไร้ศานตสุขสงบ	ต้องมัวรบราญรอนหาพื่อนไม่
ณ ชาตินั้นนรชนไม่สนใจ	ในกิจศิลปะวิไลละวาดงาม
แต่ชาติใดรุ่งเรืองเมืองสงบ	ว่างการรบรพิลอันล้นหลาม
ย่อมจำนงศิลปสง่างาม	เพื่อร่ำมรื่องระยัประดับประดา
อันชาติใดไร้ช่างชำนาญศิลป์	เหมือนนารินไร้โฉมบรรลอมสง่า
ใครใครเห็นไม่เป็นที่จำเรียดา	เขาจะพากันเหย้าให้อับอาย
ศิลปกรรมน่าใจให้สร้างโคก	ช่วยบรรเทาทุกข์ในโลกให้เหือดหาย
จำเรียดาพาใจให้สบาย	อีกร่างกายก็จะพลอยสุขสราญ
แม้ผู้ใดไม่นิยมชมสิ่งงาม	เมื่อถึงยามเศร้าอรุณาสงสาร
เพราะขาดเครื่องระงับดับรำคาญ	โอสถใดจะสมานซึ่งดวงใจ
เพราะการช่างนี้สำคัญอันวิเศษ	ทุกประเทศนานาทั้งน้อยใหญ่
จึงยกย่องศิลปกรรมนั้นทั่วไป	ศรีวิไลวิลาสดีเป็นศรีเมือง

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่มา: บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศ्वรามา หนังสือวรรณคดีจิตรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

กิจกรรม เลียงเสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

อันชาติใด/ไร้ศานติ/สุขสงบ
ต้องมั่วรบ/ราญรอน/หาผ่อนไม่
ณ ชาตินั้น/นรชน/ไม่สนใจ
ในกิจศีล/ปะวิไล/ละवादงาม

กิจกรรม เลียงเสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

แต่ชาติใด/รุ่งเรือง/เมืองสงบ
ว่างการรบ/อริพล/อันล้นหลาม
ย่อมจำนง/ศึลปา/สง่างาม
เพื่ออร่าม/เรืองระยับ/ประดับประดา

กิจกรรม เลียงเสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

อันชาติใด/ไร้ช่าง/ชำนาญศิลป์
เหมือนนาริน/ไร้โฉม/บรรโลมสง่า
ใครใครเห็น/ไม่เป็นที่/จำเริญตา
เขาจะพา/กันแย้/ให้อับอาย

กิจกรรม เลี้ยงเสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

ศิลปกรรม/นำใจ/ให้สร้างศอก

ช่วยบรรเทา/ทุกข์ในโลก/ให้เหือดหาย

จำเริญตา/พาใจ/ให้สบาย

อีกร่างกาย/ก็จะพลอย/สุขสราญ

กิจกรรม เลียงเสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

แม่ผู้ใด/ไม่นิยม/ชมสิ่งงาม
เมื่อถึงยาม/เศร้าอุรา/น่าสงสาร
เพราะขาดเครื่อง/ระงับ/ดับรำคาญ
โอสถใด/จะสมาน/ซึ่งดวงใจ

กิจกรรม เลียงเสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

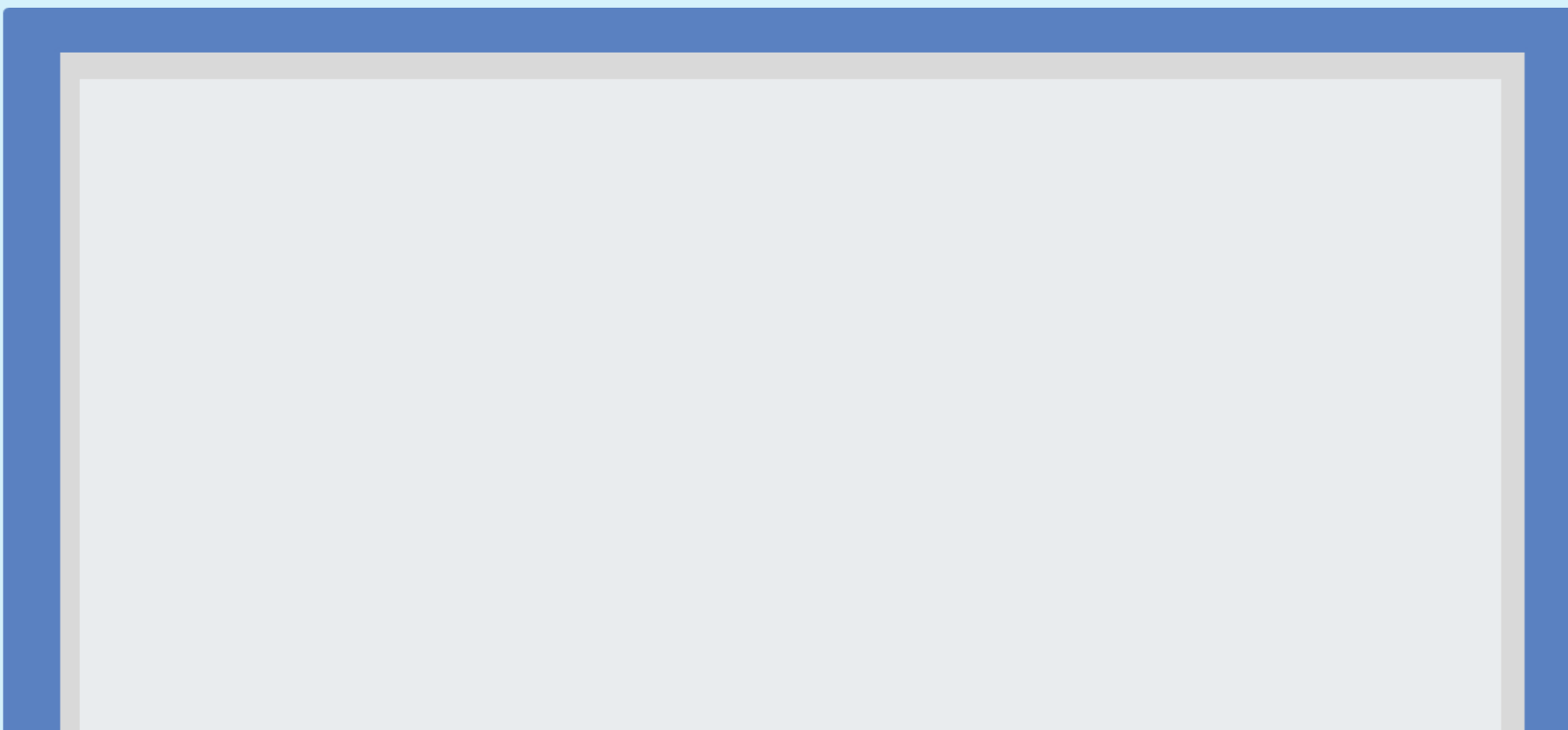
เพราะการช่าง/นี้สำคัญ/อันวิเศษ
ทุกประเทศ/นานา/ทั้งน้อยใหญ่
จิงยกย่อง/ศิลปกรรม/นั้นทั่วไป
ศรีวิไล/วิลาสดี/เป็นศรีเมือง

กิจกรรมนำเสนอ

ใบกิจกรรม เรื่อง เสียงเสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

กิจกรรม

เสนาะลำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกอ่านออกเสียงร้อยกรอง
ภายในกลุ่ม และประชันการอ่านกันและกัน

กิจกรรม

เสนาะลำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทน
กลุ่มที่อ่านออกเสียงไพเราะดีที่สุด ๑ คน

กิจกรรม

เสนาะลำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

ให้สมาชิกในห้องลงคะแนนให้กับ
เพื่อนนักเรียนที่อ่านดี

กิจกรรม

เสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

คำถามท้ายบทเรียน

การออกเสียงร้อยกรอง
มีประโยชน์อย่างไร

สรุปบทเรียน

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง เป็นการอ่านออกเสียง
คำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ ที่ต้องแบ่งจังหวะ วรรคตอน
ออกเสียงถูกต้องชัดเจนตามอักขระวิธี มีการเอื้อนเสียง
ในการอ่าน เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน

สรุปบทเรียน

โดยผู้อ่านต้องเปล่งเสียงให้มีความสูง-ต่ำ
ไม่ดังจนเกินไปและไม่เบา จนเกินไป มีจังหวะสั้นยาว
ตามลีลาท่วงทำนองของบทร้อยกรองแต่ละประเภทเพื่อให้
เกิดความไพเราะ น่าฟัง และซาบซึ้งในรสของเรื่องที่อ่าน

สรุปบทเรียน

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองต้องออกเสียงคำให้ถูกต้อง ชัดเจน ใช้จังหวะและน้ำเสียงให้ไพเราะ ซึ่งการเรียนรู้หลักการการอ่านร้อยกรอง จะทำให้นักเรียนเข้าใจหลักการอ่านทำนองเสนาะให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ซาบซึ่งความงามด้านวรรณศิลป์

สรุปบทเรียน

และยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางภาษาอย่างหนึ่งของไทยที่เยาวชนไทยควรรักษาให้คงอยู่ต่อไป

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

อ่านเรื่องเป็น จับประเด็นได้

(๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบกิจกรรม เรื่อง รู้หลักการอ่านจับใจความสำคัญ
๒. ใบกิจกรรม เรื่อง อ่านเป็น จับประเด็นได้(๑) ,(๒), (๓)
๓. กระดาษ ปากกาสี

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

